האמת האכזרית על רביזיוניזם ופאשיזם

מאת ד"ר ישראל אלדד

„נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה". הדיבור נקרא לשון על שם תוכנו הפנימי, ונקרא ב"כ שפה על שם מובנו החיצוני. מפני שהרע האמיתי המצמא בדי בור הוא רוע הדעת המזהבת שביסודו, אמר שיצרכהו חשם שלא תהיה פנימיות כוונת לשונו לדיבור רע בדבר רעה ומזקתי". („עוקת ראיה" לרהב קוק זצ"ל.

תפיסת „שמונה עשרה" מסתיימת בתוספת נאה של „אלהי, נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תידום". נתפליה זו מנוקדת באותיות קטנות, מכיון שאין היא מגדר „שמונה עשרה" וכן מכיון שאין היא בגדר בקשה אישית שהורה.

ובמידה שרשאי אדם לצרף לתפילות מוסף, אם אלה עוד תפילות אישיות משלו, אני מוסיף מהיום ואילך:

„יהי רצון מלפניך וכו' שכאשר אזכה ואז קין, שלא אהיה מצטש את דברי עצמי מלפני שנים, ושלא אהיה מצטש מדברי עצמי רק מה שנוח לי אותה שעה ומתעלם ממה שאינו נוח לי, ושלא אהיה זוכר מדברי יריבי שעיות שלהם בלבד ומתעלם מאמיתות שלהם, והיפוכו בדברי עצמי, ושיהיה לי הכוח לאמר גם על עצמי ועל דברי שאמרתי אז עשיתי בחיי: סעיתי, שגיתי, חטאתי".

★

בדברי בשבוע שעבר על התופעה המדאיגה שראש ממשלת ישראל שוקע בנאומיו האחרונים בפרקי היסוריה שלא לצורך ולא לדיליזאציות, בהסמך על מות נשיא, נאום מיצוני-בטחוני, לא חשבתי שאהיה נאלץ ישוב ולעיין בדיבוק זה שנדבק בו גם השבוע הזה כשעדיין נערמים הרעשים סביבנו ובמטמ"ר ראשיים בראשינגטון ובלונדון מכינים באיצטלא אר בלי איצטלא של אויים תוכניות של פלישות לישראל למען „השלום". והרי אם עד כמצאנו תמימים שדיברו על „הסרבנות" של מר בן-גוריון, גם עיניהם נפקחו לראות שאין לו ולא היו לו מעולם לבן-גוריון התפרצויות, שהרי הוא קרא את הדברים מן הבחוב, וגם אם בכתב-היד לא היה רשום כאצל במאים: „כאן תפרוץ סערה", ברור לכל אחד שלכך התכוון.

עתה יושבים כל הפרשנים ומחפשים בכל שבילי פרדס פרשני שלהם את הכונה האמיתית, ושואלים: למה בן-גוריון צריך היה לדבר זו? הלא מחפשים בצרכים סוביקטיביים, פסיכולוגיים. הללו מחפשים בצרכים סוביקטיביים, פסיכולוגיים. אלה רואים „הסחת דעת" ואלה מרחים „מעוקה רגשנית", ואחרים ראונה מהמצ' מים והמטעמים. אלא שחשוב יותר מאשר „למה צריך היה", לדעת למה לא צריך היה. חשוב יותר גם לדעת לא עצמו להבין: שגם אם היו טעמים אובייקטיביים בכיבוד וצרכים סוב' ייקטיביים (בלי כביכול) התקפה בן-גוריון מן המדומה של לנגאו וחבריו להיטלר, וגם אם — נניח לרגע הנחה דמיונית כזובה — אמנם היה היתה אחזה כזאת אי-פפס — השאלה הכמריאנית היא: האם זאת השעה לערוך חשבון זה, האם עורך השעה הוא, או שמא להחפ: שמא צורך השעה אנו עומדים בו הוא לנשר על תו' מות ולא לכרות תהומות, לא לחדש תהומות שהיו ולא ליצור כאלה שלא היו ולא נבראו, ביחוד לאור הצד הפאראנוכסאלי, שאם לדון למעשה, אין שום חילוקי דעות לא לקרוניים ולא מעשיים בין מר בן-גוריון מר מנחם בגין לבני המצד הכמריני הבכמתני. יש להניח ולקוות שגם בן-גוריון אינו מוכן להכנע ולהרשות לו לאויב הנאצרני לתקוף את ישראל ולהכנס לתוך מרגזוריה וצוחריו בקבו' קיה, וכן יש להניח, שגם מר בגין אינו מצדע

ליזום מלחמה בטרם מתפכה בירדן, לשחרר שטחי מולדת לאו דוקא באין-ברירה. ואם יש חילוקי דעות לגבי הבעיה הגרמנית, הרי כאלה ישנם גם כפי שנתגלה, בין בן-גוריון ובין המקורבים שבמקוריו ואף עד כי כן אין הוא יוצא במסע השמצה נגדם. ועל כן, לאור המצב המדיני והבטחוני המסוכן (וה" מדיני מסוכן יותר מהבטחוני הודות לידידים המערביים) ולאור אחדות הדעות כמעט לגבי דרכי התגובה, האם לא ראוי היה שראש ממשלת ישראל ושר הבטחון שלה יצאה בשעה זו עליו, על דוד בן-גוריון, להר' ביר בתוכו את הצרכים הפולמוסיים, הבאקשיים ולהשמיע בתשובתו, שאליה האזינו גויים רבים בכנסת ומחוצה לה, דברים ברורים וחד' משמעיים בשם העם כולו אשר גורלו עומד להחרע, ולא פחות מזה כלפי פנים, להעלות בשעה חמורה זו את יסודות האהבה במקום לשלהב שנאה, ובעיניין הקונגרסי, שנאת חנם ושנאת כזב, שלא לצורך, שלא לאמת, שלא לשעה הנכונה. וכי טוב לו ו טוב לנו, לכולנו, בשעה זו דוקא לעורר טיעות ישנות, שנאה שדעכה במקצת, להעמיד בשתי חזיתות נגודות ציבור גדול מול משלהה, ואולי אף חיילים מול חיילים. קצינים מול קצינים, או חיילים ממחנה זה מול קצינים ממחנה זה?

לטובת מה ולטובת מי, אדוני ראש הממשלה ושר הבטחון ומה תוספת הכוח בכך לעם ולמדי' נה ולצה"ל?

ואם יבוא אחד ויאמר: אל תשאל את בן-גוריון שאלות פאטריוטיות, הוא עושה הכל לטובת עצמו, לפי חשבונות התועלת שלו, סוב לדעת, שגם אם זה חלילה נכון, החשבון חש' בון סעות, שהרי מזמן לא היתה לה ל„חרות" הצלחה סוכזאת „בנסות" מזמן לא היה לה נצחון שכזה על בן-גוריון כמו בשעורורים הזאת, ובמקום שאנשים מרב' רים מן „פרובוקציה" שעשה בן-גוריון מן הראוי היה לחפש את שביל הפרובוקטור אל „חרות" שהכתיב לו לבן-גוריון את „התקפה", הרפסטיבה של „חרות", שספגה מכה קשה כל כך מעמדתה בעניין „הממשל הצבאי", זכתה לעליה גדולה, רק בקושי מעליתים חברי „חרות", להסתיר מאחוריו פני הזעם והעלבון שלו, בעבדק בגב מחייכים. אף על פי שלא קימו את סומה של אותה תפילה: המקללי נפשי תידום.

★

אלא שבכל המהולה הזאת דעת הקהל ודעת עושי-דעת-הקהל, כלומר העתונאים, אולם גם דעת העסקנים המתנדפים עצמם, נתונה לפרסי הגיבורים הללו, לצד הסקנדאליזיו שב' פולמוס ולא לתוכנו, כלומר לא לעצם העניין, והוא העיקר: „התנועה הלאו' מית מיסוד של ז'בוטינסקי ו' יחסה לפאשיזם ולנאציזם.

ועל כן רוצה אני לעמוד היום מתוך הדג' שה ברורה: אילו היה זה עניין של היסוריה „בלבד", לא הייתי כותב על כך כדי לא להר' סיף נדבך על נדבכי החומה אשר שמה הסתת הדעת מהמציאות של היום והמהמרכה של מתר, אלא שההיסוריה, אם תופשים אותה לא מצד „המחלוקת" בין פועלי ציון [illegible] ובין מרכז, ולא מצד שמאל[illegible] אם מצד בעיות היסוד שלה, הקיי[illegible]

אינה עניין של עבר כי אם של הוה מחייב. על כן אם אתעכב גם על בעייה זו של „ריד' יוגים ופאשיזם, לא באמת של העבר בלבד אני מדבר, כי אם באמת שיש ללמוד ממנה, וזה עיקר.

★

שלש זכויות גדולות ומכריעות לו לזאב ז'בוטינסקי, מחוללה של התנועה הלאומית.

אל"ף: הוא העלה לא תפכיכים כלשהם אם עקרון האגואיזם הלאומי היה די והצינו יתגבר לו. מן המפורסמות הוא, דרק סלפנים מקצועים או אידיאולוגיים מסוג' דרים וזוגמאכים מסוג פס"ם, יתעלמו ממנו, שאיכלוסה הפאשיסטית לא היתה אנטי-יהודית ולא היתה אנטיציונית. לא היתה שנאת יהודים בה ולא רדיפת ציונות כאשר הגיעה ברוסיה הקומוניסטית — אפילו בחור מה„השומר הצ' עיר" אם רק לא רצה לעשות מהפכות באי' בה עולם אירופה ועל כן הוא צירף לאידיאל הציוני מלא הסוציאליסטי ולבית הלאו' מי בארץ ישראל את האושר בלתי אמצעי שהוא יביא גם לעבדיי ארץ ישראל, כי בלי אלה הוא, הנוער היהודי, בוש במקצת, בציונות הנוהגת לעם היהודי בלבד. זהו השורש הפסיכו' לוגי לסוציאליזם הציוני נוסף לצדדים אח' רים. ז'בוטינסקי שחרר אותנו ממעקה. זו ואמור לנו: גאולת העם היהודי היא אידיאל מספיק לנוער היהודי אלא מאי? אלא שהדגשת האבצינאליזם נתשב בנו הבינטרנאציונאליזם בשנות השלושים נתשב למגופולין של „הפאשיזם".

הדבר השני היה הדגשת הצד בהסתכלות חשיבותה המכרעת של המסגרת הממלכתית לעם היהודי, אשר שמה מדינה, וישכרנו אלהים מהפחדי שמפחדי היצר להתייחס יהו' כיח בציטאטות באיון מידה ולזלו גאוני-הצי' שאסות היום בצד הממלכתי במוסג המדינה. אולם הערכת המדינה כערך קודש נחשב בשנות ה-30 ל... פאשיזם.

והדבר השלישי: הצבאיות. ולא לשוא החל היום מן בן-גוריון להרבות ולספר על היותו ממייסדי הלגיון ואינו מזכיר את ז'בו' טינסקי. לפני שלשום שנה לא היה רגיל יהב' לות פרשה זו, כי לפני שלשים שנה ונהתה תביעתו מדים מחוייבים לכל בני ישראל קשה, וקשת פירושו גם הליכה צבאית בסך, גם לבישת מדים אחידים, גם דרגות קצונה, לפני שלשים שנה כל זה זוכה בשם „פאשיזם".

והנה האמת היא שזאב ז'בוטינסקי היה שונא הפאשיזם בכל נפשו ה' אינדיבידואליסטית, האסתטית, ובכל השקפת עולמו, בכל מח' שבתו הליבראלית, והאמת הזאת היא חמורה עוד יותר, כאשר שנה זו היתה לו ל'בוטינסקי לרועץ בתחום המדיניות החד' צונית של התנועה הלאומית, כשם שהערצתו את הדימוקרטיה ודבקותו בליבראליזם הצ' מידו אותו לאנגליה לאמיון באנ' גליה „אחרת", כי מנוה ממנו שנאתו את הפאר' שיזם לחפש מגע מדיני עם אויבה הפאשיס' טי בשנות קונינוקונקוריה מדיניות מסויימ' לכך, בשנות מלחמת חבש, כאשר אויבה חיפ' שה בעלי ברית במזרח התיכון נגד ברטיניה, כאשר נעשו צעדים להכשיר פגישה בין ז'בוטינסקי ומוסוליני. ז'בוטינסקי השיב בתוקף: לא. הרי אי הרמות [illegible] אם שמיה וצל[illegible] בכל נפשו הלשלאינית,

ליסטי לקומוניזם האנטיציוני, שיגרה מאות מהם לחזית לאלגו שבספרד וחמ' זירה מאות לאירופה המזרחית אז אף העבירה אותם לחיק המוס"פים. מה אם כן היה מסוכן יותר? אפילו בן-גוריון עצמו יהא חייב להו' דות אחרי הכל, שטוב יותר מרי"ר פרו"פא שיססי שפוסו הקה לתת חיין בשורות אצל' אר לח"י למען המולדת העברית מאשר איש „השומר הצעיר". אנטיפאשיסט שנתן את חיין בספרד אי היה לקומוניסט בארץ או ברוסיה.

ואהדה זו ל„פאשיזם" האיטלקי עין שום סיבה לתעלומה ולא להתביש בה. אפשר להח' מכח על כך אם הברית המדינית בין התנועה הלאומית בין איטליה היתה ריאלית ומועילה. אני סבור שכן, אני סבור שהיא היתה מביאה לתקומת הזחיון האנטיבריטית בארץ ללא כל סיכון של כיבוש איטלקי כאן והיתה מקדי' מה את תהליך השחרור. אך זה דבר שהרבתחנו קשה כמובן. אבל זה היה לגיטימי ומוסרי בהחלט מצד האינגאוניות הלאומי הקדוש, מצד החדנס שאינו מתוסבן. אמת נכון הוא שב' אהדה לאיטליה הפאשיסטית שהיתה בלבו של אבא אחימאיר נמנה. טפה מרה אחת של אנטי' קומוניזם עמוק, של שנאה לסוציאליזם ולמארכ' סיזם, שנאה בעלת שרשים אישיים עמוקים מאוד, שהביאה עמה — ממש כמו בצד שבגנב — הכללה טומאלית, עד כדי הקושי ליכל אפשרות פוליטית חיצונית של הת' קרבות אל גוש קומוניסטי, ולא רק קוניגוק' טוריות-מדיניות, כזאת שהוצעה לז'בוטינסקי לגבי איטליה בימי התגוששותה עם אנגליה, או כזאת אשר נתקיימה בפועל בשנות 1947-1948, מצד רוסיה, בשהלאומיות היהודית הציונית הלרמה, חלישה את עמדת האימפריאליזם הבריטי במזרח התיכון.

עד כאן בין הפאשיזם בצורתו הקלאסית, האיטלקית, מצד ז'בוטינסקי, מצד בית"ר, מצד כשרותו בבעל-ברית מדיני פוטנציאלי, מצד יחסו הממשי החיובי ליהודים ולציונים, עד שהשתלשה עליו גרמניה.

★

ולא הבין לגבי גרמניה הנאצית. מעבר לאותה צימוח שהלה אותה בן-גוריון מה' אוקיונוס הגדול והלא-שקט, לא היתה מעולם ולא יכלה להיות שום אהדה לנאצים מצד הת' נועה הלאומית, לא מצד מהיגה, לא מצד סי' עותיה הקיצוניות ביותר, לא מצד מר לנדאו, לא מצד חבריו לכשהם. ואף לא מצד אברהם שטרן וחבריו, כולל כותב הטורים האלה, למ' רות כל מה שחשב יאיר וחושב עד היום כותב הטורים האלה על ההיתר והאפשרות לבוא במגע מדיני עם השלטון הנאצי.

הפאשיזם האיטלקי לא היה מעולם מבוסס בשנאת יהודים כשם שהיה מבוסס בו הנא' ציזם. יאיר, אשר היה מוכן לבוא במגע עם היטלר, הגדיר בפפורש את ההבחנה בין „צורר" ו„אהדר". היטלר הוא צורר כשם שהיה המן צורר. ברטיניה היא האויב, אין אפשרות והבנין להלחם בצורר היהו' דים בגולה, אם הגולה יש לפנות. אבל יש אפשרות והבנין להלחם באויב. בארץ, ב' שליט הזה, שם הצורר אפשר לבוא במגע למען האינטרס המשותף: פינוי היהודים מאירופה. כשם כן אין צורך ואין אפשרות של אהדה כלשהי. לא הין שום גילוי אהדה בין הרצל ובין פלבה, גם לא היו שום גילוי אהדה בין ראשי יהודי מינה ובין איימכן בשנת 1938 כאשר ארגנה יציאת יהודי אוסטריה. והרי בן-גוריון וזאי שלא יחשוד בו בחיים אלרוזורוב שהיה אוהב הנאצים באשר עמד בקשר עם השלטונות הנאציים בימי הפראנס פר".

ולמים אחדות לגבי אותו „טראנספר".

מכיון שאינני מסוג ההיסטוריונים של בן-גוריון, הבוחר לו מהיסטוריה כמו מבריכה פרטית שלו את ה„דגים" הנותים לו, ומכיון שאינני איש פמלגה הדואג לאינטרס המפלגתי בתכסיסי שלו, אגיד גם אמת אכזרית בעניין זה.

זה הקרוב.

יש מחפשים את שרש „ההתפרצות המתוכ' נת" של בן-גוריון בפולמוס היחסים עם גרמניה.

והנה כאן מתגלה פאראדוכס משונה: בן-גוריון הנוהים אחריו בצאת מתוגים שיש גרמניה „אחרת", ועל כן הוא מצויץ את ה„שילומים" ואת קבלת העזרה מגרמניה, באשר היא אחרת ודה דרוש לבטחון ישראל, מר בגין, אלו שיש לו שותפים רבים גם מעבר למפלגתו, טוען שאין גרמניה „אחרת".

עתה בואו וראו:

דוקא ההנחה שיש גרמניה „אחרת" פוסרת את העם הגרמני מן השילומים ומן העזרה הגלויה והסמויה, כי למה זה גרמניה החדשה, הטובה, צריכה לשלם את מה שעוללה גרמניה הרעה, הנאצית?

וההנחה שגרמניה של היום אינה אחרת, כי אם עם גרמני אחד הוא, מחייבת שעלי ה לשלם ולתקן, אם רצונה בכך, והיא מס' כיחה במקצת שרצונה בכך, אף על פי, או דוקא משום שאותה התודעה הגרמנית עצמה נושאת באשמה ונושאת בדיוקה שהעם ההיהודי גדול וחזק הוא וכדאי לשמים עמו. אבל זוהי אותה גרמניה.

ולא העליתי פאראדוכס זה, אלא כדי להצביע על כך, שאם בן-גוריון רצה בהתפרצותו למצוא צידוק לקשריו עם גרמניה היום, היה עושה זאת ביתר הצלחה, אילו היה מתייצב על בסיס ציונות אכזרית עד קצה ואומר: אם הסכם הגרמני שנעשה עם גרמניה הנאצית היה טוב, היה מוחר והיתה חובה לבוא בהסכם כולל יותר ומקיף את אירופה כולה, כמקום להאמין ברצונם הטוב של האימפרשיסטים מ' סמאלין עד רוזבלט, ומכל שכן שמוחר לקבל עזרה מגרמניה לחיזוק הישוב היום.

אילו כן נימס — היה משכנע יותר. אך הא בחר מתוך תסביכיו האישיים והלא-אישיים, להעלות חרס חלוד זה של „הרביזיוניזם ואותו הפאשיזם", ועל כן נכשל.

האסקפט השני, הרחוק יותר וחשוב יותר, אותו חישוב מדיני אכזרי המבוסס על אינ' טרס לאומי אינו מערבב בו אידיי' אולוגיות כל-עולמיות, אותו חישוב שהתיר' ווחיב ברית עם כל מי שמוכן לחזק את העם היהודי בדרך גאולתו, אותו חישוב מיתר' ומחוייב גם היום, כאשר שוב העולם הדימוקרטי והליבראלי-כל-כך המתכך את נאצר ברוגזתו אף על פי שצפורני נעוצות בשר' אל, גם היום חישוב זה חייב להיות המכריע ולא „אהדתנו" או „שיימוחנו" הטבעית או הבדומה לעולם המערב המנוגד אותנו, שוב נוסח רוזבלט.

דאו וחברי ראויים פחות מכל להשמצה מ' באשר הם מתוך נאמנות מלאה לז'בוטינסקי ולהוראותיו האחרונות, לא הלכו עם יאיר אל לחי", כי אם נשארו עם דוזאל וצרפו עצמם בשנות המלחמה לצד הדימוקר' טיות למיניהן במלחמת העולם האנטיפאשיסטית ואנטינאצית.

ומר בגין הוא כמובן עקבי מאוד בקו זה, יתר על כן, גם אם לא אות כתובה, אך למע' שה הוא גומל לבן-גוריון טובה תחת ר ע ה, הא מה מטיל עליו אחריות על הס' כם ה„הערבות". וכך נתישב המצאן, שני הירי' בים ביקשו לנגח ומצאו מעלים. בן-גוריון אי' בד בהתקפותו, בא בגין בתשוכתו ומסחר את מאזנו השלילי של בן-גוריון, תוקף אותו לא בעניין הנכון, הטראנספר טוב היה

★

ועתה לשני האספקטים האקטואליים שבאמת היסטוריה אכזרית זאת. האחד קרוב-קרוב, קרבה זמן וקרבת מקום, והשני אולי רחוק מרחק זמן, ואולי רחוק מרחק מקום כי נוגע לגבולות האחרונה.

זה הקרוב.

יש מחפשים את שרש „ההתפרצות המתוכ' נת" של בן-גוריון בפולמוס היחסים עם גרמניה.

והנה כאן מתגלה פאראדוכס משונה: בן-גוריון הנוהים אחריו בצאת מתוגים שיש גרמניה „אחרת", ועל כן הוא מצויץ את ה„שילומים" ואת קבלת העזרה מגרמניה. באשר היא אחרת ודה דרוש לבטחון ישראל. מר בגין, אלו שיש לו שותפים רבים גם מעבר למפלגתו, טוען שאין גרמניה „אחרת".

עתה בואו וראו:

דוקא ההנחה שיש גרמניה „אחרת" פוסרת את העם הגרמני מן השילומים ומן העזרה הגלויה והסמויה, כי למה זה גרמניה החדשה, הטובה, צריכה לשלם את מה שעוללה גרמניה הרעה, הנאצית?

וההנחה שגרמניה של היום אינה אחרת, כי אם עם גרמני אחד הוא, מחייבת שעלי ה לשלם ולתקן, אם רצונה בכך, והיא מס' כיחה במקצת שרצונה בכך, אף על פי, או דוקא משום שאותה התודעה הגרמנית עצמה נושאת באשמה ונושאת בדיוקה שהעם ההיהודי גדול וחזק הוא וכדאי לשמים עמו.

אבל זוהי אותה גרמניה.

ולא העליתי פאראדוכס זה, אלא כדי להצביע על כך, שאם בן-גוריון רצה בהתפרצותו למצוא צידוק לקשריו עם גרמניה היום, היה עושה זאת ביתר הצלחה, אילו היה מתייצב על בסיס ציונות אכזרית עד קצה ואומר: אם הסכם הגרמני שנעשה עם גרמניה הנאצית היה טוב, היה מוחר והיתה חובה לבוא בהסכם כולל יותר ומקיף את אירופה כולה, כמקום להאמין ברצונם הטוב של האימפרשיסטים מ' סמאלין עד רוזבלט, ומכל שכן שמוחר לקבל עזרה מגרמניה לחיזוק הישוב היום.

אילו כן נימס — היה משכנע יותר. אך הא בחר מתוך תסביכיו האישיים והלא-אישיים, להעלות חרס חלוד זה של „הרביזיוניזם ואותו הפאשיזם", ועל כן נכשל.

האספקט השני, הרחוק יותר וחשוב יותר, אותו חישוב מדיני אכזרי המבוסס על אינ' טרס לאומי אינו מערבב בו אידיי' אולוגיות כל-עולמיות, אותו חישוב שהתיר' ווחיב ברית עם כל מי שמוכן לחזק את העם היהודי בדרך גאולתו, אותו חישוב מיתר' ומחוייב גם היום, כאשר שוב העולם הדימוקרטי והליבראלי-כל-כך המתכך את נאצר ברוגזתו אף על פי שצפורני נעוצות בשר' אל, גם היום חישוב זה חייב להיות המכריע ולא „אהדתנו" או „שיימוחנו" הטבעית או הבדומה לעולם המערב המנוגד אותנו, שוב נוסח רוזבלט.